

Plenum

Torsdag 31.3.2016 kl. 15.59—17.43

2.2. Muntlig fråga om förvaltningsregistret (Touko Aalto gröna)

Muntligt spörsmål MFT 32/2016 rd

Muntlig frågestund

Talman Maria Lohela: Nästa fråga, ledamot Aalto.

Debatt

16.22 **Touko Aalto vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Valtiovarainministeri Alexander Stubb vannoi ja vakuutti noin neljä kuukautta sitten, että esitys hallintarekisteristä on haudattu ja kuopattu. Tahtoisin luottaa ministerin sanaan, joten kysyn: miksi hallituksen esitys sisältää kaikkien lupausten vastaisesti takaportin kautta suomalaisille yhtiöille mahdollisuuden hallintarekisteröintiin ulkomailla? Koko verovälttelyyn ja omistusten kätkemiseen liittyvä ongelma olisi estettävissä niin, että omistuksen julkisuuden vaatimus pätsisi suomalaisiin yhtiöihin sekä Suomessa että ulkomailla. Aikooko hallitus korjata esitystään tältä osin?

16.23 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Koska kokonaisuus on niin vaikea, niin käyn läpi vastaukseni osittain paperista.

Ensimmäinen huomio on se, että tämä lakiehdotus ei sisällä hallintarekisteröinnin laajentamista Suomessa. (Touko Aallon välihuuto) Tämä ei kuitenkaan vaikuta tietenkään ulkomaisten lainsäädäntöön. Jos suomalainen pörssiyhtiö laskee osakkeita liikkeeseen toisessa EU-maassa, säilytykseen sovelletaan EU:n arvopaperikeskusasetusta ja kyseisen maan lainsäädäntöä. Hallintarekisteröinti on käytössä useimmissa EU-maissa, esimerkiksi Ruotsissa ja Saksassa, ja Suomi ei voi omalla lainsäädännöllään rajoittaa EU-asetusta tai muiden maiden lainsäädäntöä.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

16.23 **Touko Aalto vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomen viime vaalikaudella neuvotteleva poikkeus arvopaperiasetukseen on hyvä. Se on hyvä, koska se mahdollistaa Suomessa omistusten julkisuuteen perustuvan, Suomen oman järjestelmän. Suomen neuvotteleva poikkeus on voimassa niin kauan kuin nykyinen lainsäädäntö on voimassa. Onko hallituksen pyrkimyksenä romuttaa Suomen oma, hyvä järjestelmä tekeillä uutta lainsäädäntöä?

Punkt i protokollet PR 30/2016 rd

16.24 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ei ole. Me pidämme kiinni meidän omasta lainsäädännöstä ja panemme toimeen EU-asetuksen sellaisenaan.

16.24 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On tärkeä arvo koko yhteiskunnalle, että talouselämän päättäjien ja poliitikkojen omistukset ovat julkista tietoa. Silloin voidaan arvioida myös se, että vaikuttaakohan se heidän toimintaansa ja miten se vaikuttaa. Pörssiomistusten avoimuus on tärkeää myös muiden omistajien ja sijoittajien näkökulmasta. Se vähentää sijoittajan riskiä, kun omistukset ovat tiedossa. Se on ollut Suomessa tärkeä asia, jota laajasti yhteiskunnassa arvostetaan.

Tässä hallituksen esityksessä ei käytetä nyt hyväksi sitä mahdollisuutta, mitä Suomen itse arvopaperikeskusasetukseen neuvotteleva poikkeus mahdollistaisi, eli että vaikka ulkomailla mahdollistetaan se, että suomalaiset yhtiöt voivat ulkomailla laittaa liikkeelle näitä omistuspapereita, niin sielläkin voitaisiin edellyttää, että siellä käytetään menetelmiä, joissa on suoraan asiakasomistajuus, kuten myös Suomessa. Elikkä voitaisiin välttää tämä hallintarekisterien käyttö ulkomailla ja sen helpottaminen, jota te teette. Siis, arvoisa hallitus, miksi te helpotatte hallintarekisteröinnin käyttöä ulkomailla, kun Suomi on neuvotellut poikkeuksen, jolla se voitaisiin estää?

16.25 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Toistan: Siis me olemme tilanteessa, jossa suomalaisen pörssiyhtiön oikeus valita ulkomaalainen arvopaperikeskus seuraa suoraan syksyllä 2014 voimaan astuneesta EU-asetuksesta. Pörssiyhtiö valitsee arvopaperikeskuksen, ja järjestelmään sovellettava laki tulee sen valinnan mukana. Meillä ei ole mahdollisuutta Suomen lailla rajoittaa EU-asetusta tai muiden EU-maiden kansallista lainsäädäntöä.

16.26 **Ville Skinnari sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On totta se, mitä Euroopan unionin asetuksissa sanotaan. Tästä huolimatta Suomen eduskunnalla on mahdollisuus päättää monista asioista. (Touko Aalto: Juuri näin!) Suomi ei voi säännellä muiden maiden lainsäädäntöä, mutta Suomi voi kuitenkin käytännössä edellyttää suomalaisilta yhtiöiltä ja suomalaisilta sijoittajilta suomalaisen sääntelyn noudattamista ulkomailla riippumatta siitä, missä sijoittaja toimii. Tämän estämiseksi hallituksen esityksessä ei tehdä mitään. Oletteko te, arvoisa ministeri, olleet valmistelussa tietoisia tästä asiasta?

16.27 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tuossa käsitellään varmaankin kahta asiaa. Yksi on suomalaisen yksityisen sijoittajan oikeus sijoittaa johonkin ulkomailla, ja toinen on suomalaisen pörssiyhtiön toiminta. Näissä molemmissa tapauksissa me sovellamme Suomen lainsäädäntöä ja sitä lainsäädäntöä, joka juontaa juurensa tästä yksittäisestä EU-asetuksesta. Jos valtiovarainvaliokunnalla tai talousvaliokunnalla on yksittäisiä esimerkkejä ja tapoja, joilla lainsäädännön puitteissa voisi toimia toisin, niin totta kai niitä tullaan asiantuntijakuulemisissa, ja muutoinkin, seuraamaan.

16.28 **Kaj Turunen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tätä arvopaperikeskusasetusta, tätä hallituksen esitystä, on muokattu jo hyvin monta kertaa, ja tämä taitaa olla, olikohan, kolmas esitys. Kyllä tämä koko ajan niin sanotusti oikeaan suuntaan on

Punkt i protokollet PR 30/2016 rd

mennyt. Muistaakseni piensijoittajat muun muassa ovat tyytyväisiä nyt jo tähän hallituksen esitykseen.

Kun täällä oppositio nyt kysyy, että muuttaako hallitus esitystään, niin kyllä minä nyt toivon, ettei enää muuttaisi vaan me voisimme aloittaa tämän eduskuntakäsittelyn nyt sitten ihan rauhassa talousvaliokunnassa. Mitä tulee näihin pelkoihin, mitä tässä nyt oppositio on esittänyt, niin kyllä tämä toimintamalli kuitenkin menee niin, että opposition edustajat pääsevät tätä asiaa käsittelemään valiokunnassa. Kun minä olen ymmärtänyt kuitenkin, että avoimuus on niin hallituksen kuin oppositionkin tahtotila, niin meillä on talousvaliokunnassa sitten mahdollisuus katsoa, että tämä avoimuus (Puhemies koputtaa) toteutuu mahdollisimman hyvällä tavalla.

Puhemies Maria Lohela: Tässä ei tainnut olla kyllä kysymystä.

Onko näin? (Naurua)

Puhemies Maria Lohela: Mutta edustaja Niinistöllä... — Ahaa, ministeri Stubb haluaa kommentoida.

16.29 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä on näin. (Naurua)

16.29 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Skinnari toisen asian ytimen tässä esille, että meidän lainsäädännöllä on mahdollista edellyttää, että niin Suomessa kuin ulkomailla suomalaisen pörssiyhtiön liikkeelle laittamat paperit laitetaan liikkeelle suoraan asiakasomistusten kautta myös kansainvälisissä arvopaperikeskuksissa, ja tämä on tämän EU-asetuksen mukainen menettely. Tämä on menettely, mitä Suomessa käytetään. Silloin jos kilpailu on mahdollista, voidaan käyttää myös ulkomaisia toimijoita, mutta omistukset olisivat edelleen avoimia.

Nyt se suuri kysymys on se, että miksi hallitus ei ole tekemässä tässä samalla tällaista lakimuutosta, jossa varmistetaan, että samalla kun kilpailu lisääntyy ja ulkomaisia keskuksia voidaan käyttää, niin sielläkin suoraan suomalainen toimija voidaan tunnistaa niin, että kuka on omistaja. Haluan korostaa, että se on tässä yhteiskunnassa tärkeä arvo, että omistukset ovat tiedossa. Se on sijoittajien etu, se on markkinoiden etu, se on läpinäkyvyyden etu myös suhteessa talouden ja politiikan eliittien omistuksiin.

16.30 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jos ymmärrän edustaja Niinistön ja edustaja Skinnarin kysymyksen oikein, niin kysehän on siitä, että me rajoittaisimme sijoittajan toimintaa. Vastaus tähän kysymykseen on, että sijoittajan velvollisuus käyttää suoraa tiliä ulkomailla ei perustuisi mihinkään EU-säännöksen. Kyse olisi puhtaasti kansallisesta lisäsääntelystä, joka kohdistuisi vain suomalaisten yhtiöiden osakkeisiin, (Välihuutoja) joten olisi mahdollista, että ehdotus ohjaisi sijoittajia sijoittamaan ulkomaisiin osakkeisiin tai muihin arvopapereihin. Se ei varmaankaan ole meidän tarkoituksemme, vaan me pyrimme pitämään pääoman suomalaisissa yrityksissä. Tällä voisi siis olla negatiivisia, pitkän aikavälin vaikutuksia suomalaisten yritysten pääoman saantiin, investointeihin ja sitä kautta työllistämiseen. Tästä kärsisivät eten-

Punkt i protokollet PR 30/2016 rd

kin pienet pörssiyhtiöt ja listausta suunnittelevat yhtiöt. Sen takia me emme ole tätä ehdotaneet.

Frågan slutbehandlad.